

LEVH-İ MAHFUZ ve HOLOGRAFİK EVREN

- *Lawh Mahfuz* (Tablet Preserved) and Holographic Universe –

Yüksek Kimyager-Mehmet Emin ŞEKER

Celal Bayar Üniversitesi Kimya Bölümü Doktora Öğrencisi

Dokuz Eylül Üniversitesi Felsefe ve Din Bil. Bölümü Yüksek Lisans

Öğrencisi

mehmetemin_seker@hotmail.com

Abstract *Improvements in modern physics has led to some physicians to realize the paralellism between the religious docements and new theories. Fathers of modern physics are the pioneers of this relation. According to them, physics and religion mean the same reality. In this work, we want to emphasize that the deveelopments in modern science match well with Qur'an more that the other statements given in literature. Many examples can be given from Qur'an regarding to this subject. In the present study, more specifically "Lawh Mahfuz" will be in question. The concept of Lawh Mahfuz (Preserved Tablet) in Qur'an coincide with the evidences in the twentyfirst-century-physics almost one-to-one. New progresses indicate that the universe is a reflection of actual reality and support that our world is just an illusion.*

Key Words: *Qur'an, Lawh Mahfuz, Modern Physics, Holographic Universe, Mysticism.*

İslam dininin kutsal kitabı olan Kur'an-ı Kerim çözemediğimiz ve sırlarla dolu olan birçok ayet içermektedir. Hitap ettiği ilk muhattaplarına sembolik olarak aktarılan bazı ayetlerin zaman ilerledikçe ortaya konulan biimsel gerçeklerle örtüşmesi kutsal kitabın en önemli özelliklerinden birisini oluşturmaktadır. O dönem için tam anlamıyla kavranamamış ya da sembolik olduğu düşünülmüş ayetlerin bazıları günümüzde bizlere anlamlı gelebilmektedir. Bunun nedeni de bir gerçeklik arayışı olan bilimin evrenin altında yatan gerçek yasalara zaman ilerledikçe daha çok nüfus ediyor olmasıdır. Kur'an-ı Kerim ayetleri kendi içerisinde iki tür olarak sınıflandırmıştır: Muhkem ayetler ve müteşabih ayetler¹. İslam alimleri de bunu takiben kavramsal olarak içeriklerini çözemedikleri, netliğe kavuşturamadıkları bazı ayetleri müteşabih olarak adlandırmışlardır.

Kuran'da geçen Müteşabih kavramı, sözcük anlamı olarak iki şeyin birbirine benzemesi manasını ifade eden "teşabüh" mastarından türemiş ism-i fail (etken ortaç) olduğu bildirilmektedir.² İki şeyin birbirine eşit bir şekilde benzemesine

¹ Bkara Suresi 2/26

² Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, Birleşik Yayıncılık, İstanbul 1996, sayfa 36.

“teşabüh”, birbirine benzeyen iki şeyden her birine de, “müteşabih” denilmektedir.³ Bu lafız terim olarak farklı birkaç şekilde tanımlanmıştır. Bu tanımların bazıları şöyledir.

a- Müteşabih, kendileriyle amel edilmeyen mensüh ayetlerdir.⁴

b- Değişik yorumlanma ihtimali olan ayetlere müteşabih ayetler denilmektedir.⁵

c- Kıyamet saati, huruf-ı muakkata ve Deccal’in çıkışı gibi sadece Allah’ın kendi ilmine has kıldığı hususlardır.⁶

d- Kendisinden ne kastedildiği anlaşılmayacak kadar kapalı olan hususlara (ayet, kelime, harf) müteşabih denir.⁷

e- Anlaşılması için harici bir delile ihtiyaç gödteren ayetlere denir.⁸

f- Helal ve haramlarla ilgili olan ayetler muhkem, bunların dışındakiler de müteşabihtir.⁹

Bu tanımlamalardan yola çıkarak Prof. Dr. Muhsin Demirci müteşabih kavramını “*Manaları bilinmeyen yahut herhangi bir sebepten ötürü anlamlarında kapalılık bulunan ya da birden çok manaya ihtimali olup, bu manalardan birisini tercihte zorluk söz konusu olan ayet, kelime ya da harflere denir.*”¹⁰ şeklinde tanımlamaktadır. Buradan anlaşılacağı gibi bu kavram, döneminin insanına henüz hazır olmadıkları, kavramsal ve bilgisel-bilimsel altyapıları oluşmamış olduğu için sembolik anlatımlar sunmakta, genellikle de kapalı kalmaktadır. Bu tarz müteşabihlerden bazılarının izafi müteşabihler olarak sınıflandırıldığını görmekteyiz¹¹. Bu ayetlerde geçen kavramların ihtiva ettiği hakikatler bilimin ilerlemesi sayesinde kişinin kendi kapasitesi nispetinde yorumlanabilmektedirler.¹² Kuran’da bulunan kevnî/kozmojik ayetler bilimsel veriler elverdiği ölçüde yorumlanabilirler¹³. Bu tür ayetlere örnek olarak; Secde32/5, Mearic 70/5, Enbiya

³ Elmalılı, Hak Dini Kur’an Dili, II, 1037- Demirci, Kur’an’ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 36

⁴ İbn Teymiyye, Mecmu’u fetava, XVII, 387; ez-Zerkeşi, el-Burhan, II, 69.; ez-Zerkani, Menahil, II, 277.

⁵ ez-Zerkeşi, el-Burhan, II, sayfa 69; es-Suyuti, el-İtkan, II, 3.

⁶ ez-Zerkeşi, el-Burhan, II, 272.

⁷ El-Bakillahi, Nuketü’l-intisar li nakli’l Kur’an, (thk. Muhammed Zağlül Sellam), İskendriyye ts., 180.

⁸ İbn Teymiyye, Mecmu’u fetava, XVII, 417; ez-Zerkeşi, el-Burhan, II, 70; Mennau’l-Kattan, Mebahis, s.88.

⁹ Reşid Rıza, el-Menar, III, 163

¹⁰ Muhsin Demirci, Kur’an’ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 38.

¹¹ Muhsin Demirci, Kur’an’ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 86

¹² Suat Yıldırım, Kuran-ı Kerim ve Fenni Keşifler, Ankara 1990, s.21.

¹³ Celal kırca, Kuran-ı Kerim ve Modern İlimler s.264.

Suresi 21-104, Tur 52/ 9-10 ayetleri (zamanın izafiliği, göğün dürülmesi, katlanması, hareketli olması) verilebilir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Kur'an insanın algısının ötesinde olan bazı gerçekleri sembolik olarak sunmaktadır¹⁴. Müteşabihler insanlığın, gelişme merhalelerine göre yeni değerlendirmeler yapabileceği alanlar olarak görölmektedir¹⁵. Demirci'nin bu konudaki görüşleri şöyledir. *“Bu değerlendirmeler, hem İslam kültüründen hem de evrensel anlamda diğer harici kültürlerden istifadeyi gerektirdiği için, sonuç itibariyle müteşabihleri manalandırmada hem din hem de diğer disiplinlerden istifade edilmiş olmaktadır. Çünkü Kur'an İslami ilimlerin yanında diğer ilimlerin kullanılmasını da tavsiye etmektedir. Böyle olunca da insan, müteşabih alanlarda dolaşırken Kur'an'ın, insanı büyüleyen hakikatı ile diğer ilimleri mukayese etme imkanını elde etmekte ve neticede onun mucizevi yönünü daha iyi kavrayabilmektedir. Bu da, müminin imanını olgunlaştırarak Kur'an'da yer alan bazı sırların, aklın sınırları dahilinde çözümüne yardımcı olmaktadır.”*¹⁶ Burada ayrıca müteşabih kavramların veya ayetlerin bilişsel psikolojik ilkelere dayalı mekanizmalar olarak işlev gördüğünü de belirtmek istiyoruz. Bu kavramların algılanma aşamaları belirli psikolojik süreçleri içermektedir (Gestalt Şekil Zemin Örüntüsü, algıda seçicilik vb.).

Bizim çalışmamız müteşabih bir kavram olan Levh-i Mahfuz üzerinedir. “Levh”, geniş yassı tahta, düz satıř¹⁷, kürek kemiği, üzerine yazı yazılan şey ve hava (atmosfer) manalarına gelmektedir¹⁸. Terkip olarak manası, “korunmuş levha” demektir¹⁹. Kur'an'da sadece bir ayette geçmektedir²⁰. Müfessirlerin Levh-i Mahfuz hakkında dikkatimizi çeken bazı yorumları şöyledir:

1-Levh-i Mahffüz, yedi kat göğün üzerinde bulunan ve şeytana yasaklanan bir tabakadır.²¹

2- Allah Taala'nın yanında bulunan üzeri yazılı levhadır.²²

3-İçerisinde mahlukatın eceli, rızkı ve yapacakları işleri gibi hususların yazılı olduğu asıl kitaptır, üzerinde herşeyin yazılı olduğu varlık sayfasıdır.²³ Olmuş olacak herşey burara önceden kayıtlıdır²⁴.

¹⁴ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 54

¹⁵ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 55

¹⁶ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 55

¹⁷ Mücteba Altındaş, Bir Kitap Olarak Levh-i Mahfuz ve Ümmü'l-Kitab, Cilt 11, Sayı1, (2013)

¹⁸ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 178

¹⁹ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 178

²⁰ El-Burüc 85/22- O korunmuş bir levhada (Levh-i Mahfuz'da)dır.

²¹ Ez-Zemahşeri, el Keşşaf, IV, sayfa 240;er-Razi, Mefatihü'l-ğayb, XXXI, 124.

²² El-Kurtubi, el-Cami, XIX, 299.

²³ El-Kurtubi, el-Cami, XIX, 299; Elmalılı Hak Dini Kur'an Dili, VIII, 5696.

4- Kur'an'ın ve bütün vahiylerin asıl kaynağı Levh-i Mahfuzdur²⁵.

5- Uzunluğu sema ile yer arası, genişliği mağribden meşrika kadar varan beyaz bir incidir ve her şey onun üzerinde kayıtlıdır²⁶.

6- Levh-i Mahfuzdan maksat, Hz. Peygamber ve onun varisleri durumunda olan veliler, arifler ve aşıkların kalpleridir²⁷.

Aşağıda verdiğimiz ayetlerde geçen ‘‘İmam-ı mübin’’, ‘‘Kitab-ı mübin’’, ve ‘‘Kitap’’ gibi kavramlar da, genel kabul olarak Levh-i Mahfuz anlamında yorumlanmaktadır ve mahiyet ve hakikatini Allah Taala'nın bildiği, ilahi bilgi hazinesi demektir²⁸.

(Ey Muhammed!) Sen hangi işte bulunursan bulun, ona dair Kur'an'dan ne okursan oku ve (ey insanlar, sizler de) hangi şeyi yaparsanız yapın, siz ona daldığınızda biz sizi mutlaka görürüz. Ne yerde, ne de gökte, zerre ağırlığınca, (hatta) bu zerreden daha küçük veya daha büyük olsun, hiçbir şey Rabbinden uzak (ve gizli) olmaz; hepsi muhakkak apaçık bir kitaptadır²⁹.

Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a âit olmasın. Her birinin (dünyada) duracakları yeri de, (öldükten sonra) emaneten konulacakları yeri de o bilir. Bunların hepsi açık bir kitaptadır³⁰.

Mûsâ şöyle dedi: ‘‘Onlar hakkındaki bilgi Rabbimin katında bir kitaptadır. Rabbim yanılmaz ve unutmaz.’’³¹

Bilmez misin ki kuşkusuz Allah gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir. Kuşkusuz bunların hepsi bir kitaptadır. Şüphesiz bu Allah'a göre çok kolaydır³².

İnkâr edenler, ‘‘Kıyamet bize gelmeyecektir’’ dediler. De ki: ‘‘Hayır, öyle değil, gaybı bilen Rabbime andolsun ki, Kıyamet size mutlaka gelecektir. Ne göklerde ve ne de yerde zerre ağırlığında bir şey bile ondan gizli kalmaz. Bundan daha küçük ve daha büyük ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır.’’³³ Allah sizi önce topraktan, sonra da az bir sudan (meniden) yarattı. Sonra sizi (erkekli dişili) eşler yaptı. Allah'ın ilmine dayanmadan hiçbir dişi ne hamile kalır ne de

²⁴ Abdurrahman Ateş, Tefsir Geleneğinde Levh-i Mahfuz Düşüncesi, İslam Araştırmaları dergisi, Cilt:16 sayı:3, 2003, sayfa 391-404, ISSN 1300-0373, TEK-DAV, sayfa 392.

²⁵ Abdurrahman Ateş, Tefsir Geleneğinde Levh-i Mahfuz Düşüncesi, sayfa 392.

²⁶ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 179

²⁷ el- bursevi, Ruhü'l-heyân, X, 396.

²⁸ Muhsin Demirci, Kur'an'ın Müteşabihleri Üzerine, sayfa 179.

²⁹ Yunus Suresi 10/61

³⁰ Hud Suresi 11/6

³¹ Taha Suresi 20/52

³² Hacc Suresi 22/70

³³ Sebe Suresi 34/3

doğurur. Herhangi bir kimseye uzun ömür verilmez, yahut ömrü kısaltılmaz ki bu bir kitapta olmasın. Şüphesiz bu Allah'a kolaydır³⁴.

Şüphesiz biz, ölülerini mutlaka diriltiriz. Onların yaptıklarını ve bıraktıkları eserlerini yazarız. Biz her şeyi apaçık bir kitapta bir bir kaydetmişizdir³⁵.

Yeryüzünde ve kendi nefislerinizde uğradığınız hiçbir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce, bir kitapta yazılmış olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır³⁶.

Gaybın anahtarları yalnızca O'nun katındadır. Onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı da bilir. Hiçbir yaprak düşmez ki onu bilmesin. Yerin karanlıklarında da hiçbir tane, hiçbir yaş, hiçbir kuru şey yoktur ki apaçık bir kitapta olmasın³⁷.

Tanımlamalardan ve ayetlerden anlayacağımız gibi Levh-i Mahfus evrende gelmiş geçmiş ve gelecek olan tüm olayların en ince ayrıntısına kadar bilgisinin kayıtlı olduğu yerdir. Bu ifadeler insanı şaşırtmakta ve yüce Allah'ın gücünü de gözler önüne sermektedir. İman edenler Kur'an'da geçen bu ifadelere kayıtsız şartsız inanmaktadırlar. Enbiya suresi 21/104 ayetinde geçen göğün kağıt tomarları gibi dürülmesi, katlanması³⁸ ifadesi de ilk muhattapların algılayamayacağı, anlamlandıramayacağı ama Allah'tan geldiği için iman ettikleri örnek bir ayettir. Yirminci yüzyıl fiziği sayesinde biz bu ayetin nasıl bir gerçeklik ihtiva ettiğini kavramış bulunmaktayız. Acaba bu durum Levh-i Mahfuz kavramı için de geçerli midir? Bilgisel-bilimsel altyapımız bu kavramı aydınlatabilecek düzeye ulaşmış mıdır? Bu konu hakkında yorum yapabilmek için çağdaş fiziğin en son kuramlarına göz atmamız gerekmektedir.

Hologram şekil verilmiş iki boyutlu bir plastik parçasıdır³⁹. Uygun bir lazer ışığıyla aydınlatılınca üç boyutlu bir görüntü verir⁴⁰. Hollandalı Nobel ödüllü Fizikçi Geradt'Hooft ve sicim kuramının yaratıcılarından Leonard Susskind 1990'ların başında evrenin kendisinin holograma benzer bir şekilde işliyor olabileceğini öne sürdüler.⁴¹ Gündelik hayatta gözlediğimiz üç boyutlu olguların uzak, iki boyutlu bir

³⁴ Fatr Suresi 35/11

³⁵ Yasin Suresi 36/12

³⁶ Hadid Suresi 57/22

³⁷ En'am Suresi 6/59

³⁸ Einstein Genel Görelilik Kuramında uzay boşluğu dediğimiz şeyin hareketli ve bükülebilir-katlanabilir bir dokuya sahip olduğunu ileri sürmüştür ve bu öngörüsü yapılan ölçümlerle doğrulanmıştır. http://www.nasa.gov/mission_pages/gpb/gpb_012.html

³⁹ Brian Greene, Evrenin Dokusu, TÜBİTAK, Ankara 2010, sayfa 580.

⁴⁰ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580.

⁴¹ G.'T Hooft, Dimensional Reduction in Quantum Gravity, in: A. Ali, J. Ellis, S. Randijbar-Daemi (Eds.), Salam Festschrift: A Collection of Talks, World Scientific, Singapore, 1993, gr-gc/9310026; L. Susskind, J. Math. Phys. 36 (1995) 6377, hep-th/9409089.

yüzey üzerinde yer alan fiziksel süreçlerin hologram benzeri izdüşümleri olabileceği yönünde şaşırtıcı bir fikir ortaya attılar⁴². Bu durum açıkça, yaşadığımız herşeyin aslında bir hayal olabileceğini, daha uzak bir yerdeki gerçekliğin yansıması olabileceğini anlatmaktadır. Ünlü fizikçi Brian Greene Platon'un gölgeleri ile holografik evren arasında benzerlik kurmakta ve bu bağlantıyı şu şekilde ifade etmektedir:

“Platon ortak algıları yalnızca gerçekliğin gölgeleri olarak yorumlarken holograf ilkesi de benzer bir yapı sergiler ama benzetmeyi tersine çevirir. Gölge (yassı yapıları nedeniyle ancak daha düşük boyutlu yüzeylerde hayat bulan şeyler) gerçektir, ama çok daha zengin yapılı gibi duran, daha yüksek boyutlu varlıklar (bizler;çevremizdeki dünya) yalnızca gölgelerin uçucu izdüşümleridir.”⁴³⁴⁴

Hatırlayacak olursak Platon'un mağara benzetmesinde insanlar dışarıdaki üç boyutlu gerçek hayatı görememekte, ancak bu hayatın mağara duvarına yansıyan gölgelerini algılamakta ve gerçek dünyayı gölgelerden ibaret sanmaktaydılar. Holograf ilkede ise durum tam tersidir. Yani üç boyutlu evren, aslında daha gerçek olan iki boyutlu evrenin yansımasıdır. Bu ilkeye göre evrenin üç boyutlu mekanında yaşadıklarımız, fiziksel olaylar, tıpkı holografik bir resimde gördüklerimizin çevreleyen bir plastik parçası üzerine kazınmış olan bilgi tarafından belirlenmesi gibi, evreni çevreleyen yüzeyde olup bitenler tarafından belirlenir⁴⁵. Yani yaşadığımız tüm bu gerçeklik, öncesiyle sonrasıyla, evrenin dış katmanındaki iki boyutlu yüzeyde kayıtlıdır ve asıl olan iki boyutlu gerçekliktir. Bizim üç boyutta yaşadıklarımız ise yanılısamadan ibarettir. Fizik yasaları evrenin lazeri gibi çalışarak evrendeki gerçek süreçleri –ince uzak bir yüzeyde yer alan süreçleri- aydınlatır ve gündelik hayatımızın holografik yanılısamasını üretir⁴⁶. Greene, Holografik İlkenin bilimsel temellerinin çok güçlü olduğunu yazmaktadır.⁴⁷ 1997'de Arjantinli Fizikçi Juan Maldacena'nın holografideki soyut şeylerin matematik yoluyla somut ve kesin hale getirilebildiği varsayımsal bir bağlam –varsayımsal bir evren- bulduğunu anlatan Greene şöyle devam etmektedir:

⁴² J.P. Beltran Almeida, J.G. Pereira, Holographic dark energy and the universe expansion acceleration, Physics Letters B636 (2006), 75-79; Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580.

⁴³ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580.

⁴⁴ Benzer bir anlatıma Kemal Paşazade'de de rastlamaktayız. Ona göre “Oluş aleminde olan herşeyin zamana nispet edilmeyen, ezeli kazaya uygun olarak levh-i mahfuzda toplu ideaları vardır.”—Dr. Mücteba ALTINTAŞ, Bir Kitap olarak Levh-i Mahfuz ve Ümmü'l Kitab, Kelam Araştırmaları 11:1(2013),SS221-242. Ayrıca makalede Levh-i Mahfuz ve Ümmü'l Kitab kavramlarının farklılığına dikkat çekilmiştir.

⁴⁵ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580.

⁴⁶ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 581.

⁴⁷ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580.

‘‘Maldacena son derecede inandırıcı bir şekilde bu evrende yaşıyan bir gözlemcinin tanık olduğu fiziğin evreni çevreleyen yüzeyde olup-biten fizikle tanımlanabileceğini gözler önüne serdi.’’⁴⁸

Bu kuram sicim kuramıyla⁴⁹, kuantum kuramıyla⁵⁰, termodinamik yasalarıyla⁵¹, görelilik kuramıyla⁵² uyum içindedir ve karadeliklerden elde edilen bilgiler de kuramın ciddiyetini kuvvetlendirmektedir⁵³. Greene konuyu şöyle özetlemektedir:

‘‘Holografi İlkesinin gelecekteki araştırmalarda baskın rolü üstleneceğini söyleyebilirim. Bu sağlam kanıtlara dayandığı konusunda fizikçilerin üzerinde fikir birliğinde oldukları kara deliklerin temel bir özelliğinden –entropilerinden-kaynaklanıyor.’’⁵⁴

Hologramı daha kolay anlayabilmek için gerçekte Ankara stüdyolarında olan bir spikerin üç boyutlu görüntüsünün İstanbul’da bir stüdyoya nakledildiğini düşünebiliriz. Spiker gerçekte Ankara’dadır ancak orjinalinden yola çıkılarak İstanbul’daki bir stüdyoda üç boyutlu görüntüsü oluşturulabilir. İlerleyen teknoloji sayesinde bu öyle gerçekçi bir şekilde sunulabilir ki stüdyodaki izleyiciler bu görüntünün hologram olduğunu anlamayabilirler⁵⁵.

Daha önce Hawking’in öngörüsüyle karadeliklerin içinden haber alınamayacağı ve karadeliğe düşen bir maddenin-ışığın bilgisinin sonsuza dek kaybolacağı düşünülüyordu⁵⁶. Ancak yapılan çalışmalar bu bilginin karadeliğin ufkunda kopyalandığını ortaya çıkarmıştır⁵⁷. Raphael Bousso evreni içi dışına çıkmış bir karadeliğe benzetmektedir ve evrendeki tüm geliş-gidişlerin (yaşananların, olan herşeyin) bilgisinin evrenin ilk oluşumu aşamasında evrenin dış katmanındaki iki boyutlu yüzeyde kayıtlı olduğunu belirtmektedir⁵⁸.

⁴⁸ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 582.

⁴⁹ Brian Greene, Saklı Gerçeklik, TÜBİTAK Yay., Ankara 2013, sayfa 342.

⁵⁰ Lee Smolin, The strong and weak holographic principles, Nuclear Physics B 601 (2001) 209-247.

⁵¹ Francesco Caravelli, Leonardo Modesto, Holographic effective actions from black holes, Physics Letters B 702 (2011) 307-311

⁵² Francesco Caravelli, Leonardo Modesto, Holographic effective actions from black holes, Physics Letters B 702 (2011) 307-311

⁵³ Francesco Caravelli, Leonardo Modesto, Holographic effective actions from black holes, Physics Letters B 702 (2011) 307-311; aklı300

⁵⁴ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 584.

⁵⁵ Ülkemizde geçtiğimiz yıllarda böyle bir hologram bir televizyon kanalının canlı yayınında oluşturulmuştu. <http://www.youtube.com/watch?v=ANWBeSF829Q>

⁵⁶ Bilim ve Teknik Dergisi, TÜBİTAK Yay., Aralık 2011, sayı 529, sayfa 28.

⁵⁷ Yun Soo Myung, Black hole and holographic dark energy, Physics Letters B 649 (2007) 247-251; Bilim ve Teknik Dergisi, Aralık 2011, sayı 529, sayfa 28-29.

⁵⁸ Bilim ve Teknik Dergisi, Aralık 2011, sayı 529, sayfa 24-31.

Tüm bu bulgular uzay-zamanın biçiminin gerçekliğin temel bir ögesi değil de ikincil bir ayrıntısı olduğunu göstermektedir.⁵⁹ İşin ilginç yanı, ‘holografik evren’ tanımlamasını daha önce çoğunlukla mistik düşünce sahibi fizikçiler kullanırlarken⁶⁰ son zamanlarda ateist fizikçilerin de elde edilen veriler ışığında bu tanımlamayı kabul ettikleri ve konu üzerine ciddiyetle eğildikleri dikkat çekmektedir. Sonuç olarak bu veriler sayesinde yaşadığımız herşeyin aslında bir illüzyon olabileceği ortaya çıkmaktadır.⁶¹ Yaşadığımızı sandığımız gerçekliğin aslında yanılısma olduğu ve tüm bunların bilgisinin kayıtlı olduğu başka bir yer hatta daha gerçek bir yer olduğunu bilim gösterme aşamasına yaklaşmıştır.

*“Gördüğümüz gibi, bu ilke, şahit olduğumuz olguların uzak, ince bir sınır yüzeyden yansıdığını ileri sürmektedir. Geleceğe baktığımızda, holografik ilkenin yirmi birinci yüzyılda fizikçilere yol gösteren bir fener olacağını düşünüyorum.”*⁶²

Einstein’in öğrencisi, fizikçi David Bohm, Geradt’Hooft ve Leonard Susskind’in çalışmalarından önce, gördüğümüz herşeyin bir illüzyon olduğunu, yaşadıklarımızın üçboyutlu sinemadan ibaret olduğunu, evrenin bir hologram olduğunu ilk anlatanlar içindedir⁶³. Ona göre bizim realite dediğimiz şey, her şeyin altında yatan bir düzenin, ikinci kademedeki ortaya çıkış şeklinden başka bir şey değildir⁶⁴. Bohm maddenin ve hareketin illüzyon olduğunu söylemektedir ve bu yanılısmayı ‘‘holohareket’’ olarak tanımlamaktadır⁶⁵. Ancak bu fikirler doksanlı yıllardan önce fizikçiler tarafından pek de ciddiye alınmamıştır. Hatta bu bilim insanları fiziğe metafizik katmakla suçlanmışlardır. Doksanlı yılların ikinci yarısından itibaren özellikle karadeliklerden elde edilen bilgiler ister istemez tüm fizikçileri konuyu ciddiye almak mecburiyetinde bırakmıştır⁶⁶.

⁵⁹ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 583.

⁶⁰ Bu konu hakkında bu ilke daha bilimsel olarak araştırılmaya başlanmadan önce yazılmış kitaplar da bulunmaktadır. Einstein’in öğrencisi David Bohm, fizikçi Fritjof Capra, Ken Wilber ve Renee weber’in Holografik Evren hakkındaki sohbetlerini konu alan iki ciltlik kitap Kuraldışı yayınları tarafından Türkçe’ye çevrilmiştir. Burada Holografik evren nörofizyoloji de dahil olmak üzere farklı bakış açılarıyla ele alınmıştır. Nörofizyolog Karl Pribram’in çalışmaları evrenin holografik olarak algılanması üzerineydi.

⁶¹ Brian Greene, Evrenin Dokusu, sayfa 580-584.

⁶² Brian Greene, Saklı Gerçeklik, sayfa 342. Greene’in bu düşüncesini kontrol etmek için Science Direct’de ‘‘Holographic Universe’’ veya ‘‘Holographic Principle’’ başlıklarını taratmak konu hakkında ne kadar çok çalışma yapılmakta olduğunu görmek açısından yararlı olacaktır.

⁶³ David Bohm vd., Holografik Evren II, Kuraldışı Yayınları, İstanbul 1996, sayfa 11.

⁶⁴ David Bohm vd., Holografik Evren II, sayfa 11.

⁶⁵ David Bohm vd., Holografik Evren II, sayfa 11.

⁶⁶ Bilim ve Teknik Dergisi, Aralık 2011, sayı 529, sayfa 24-31.

Bu anlatılanların Kur'an'da neye karşılık geleceğini konuya hakim olan birçok kişinin tahmin edebileceğini varsayabiliriz: Levhi Mahfuz.

Rahatlıkla görebileceğimiz gibi Kur'an fizikçilerin üzerinde durduğu ve ciddiyetle araştırdığı konuları net şekilde anlatmaktadır. Kaldığımız yerden devam edecek olursak Greene ve meslektaşları yorumlamayı daha farklı açıdan ele alarak evrenin aslında bir bilgisayar programı olabileceğini öne sürmektedirler⁶⁷. Gerçeğinin dış evrende saklı olduğu ya da evrenin dış yüzeyinde kayıtlı olduğu, bizim evrenimizin gerçekte evrenin bir benzetimi olabileceğini belirtiyorlar.

*'Eğer bir benzetimde yaşıyorsanız, bunu anlayabilir misiniz? Bunun yanıtı büyük ölçüde benzetimi kimin yönettiğine-bu varlığın adı benzetimci olsun- ve benzetimin nasıl programlanmış olduğuna bağlıdır. Örneğin, Benzetimci bir gün sizle bu gizemi paylaşmaya karar verebilir. Bir sabah duş alırken gözlerinizdeki köpüğü elinizle şöyle bir sıyırıp karşınızda size gülümseyerek bakan ve kendini tanıtan Benzetimci'yi görebilirsiniz. Ya da bu gizem, çok daha geniş çaplı biçimde, dünyadaki herkese yüksek sele açıklanabilir; işte gökyüzünde her şeyi programlamaya kadir olan bir benzetimci var, denilebilir. Benzetimci daha geri planda kalarak kendini işşadan kaçınsa bile, size daha dolaylı ipuçları da verebilir.'*⁶⁸

Ayrıca *'Yeterince iyi yapılandırılmış bir program, benzetimli insanların zihinsel süreçlerinin ve niyetlerinin bir kaydını tutabilir, böylece daha sonraları ne türden tepkiler verebileceklerini öngörebilir ve gelecekte ona uygun müdahalelerde bulunabilir.'*⁶⁹ Demektedir ve şunu da eklemektedir *'Benzetimli canlılar gerçek dünyaya göç edebilir....'*⁷⁰

Tüm bilimsel teorilerin, ilkelerin ya öncelikle matematiksel altyapıları oluşturulur ve daha sonra onların varlığına dair kanıtlar aranır ya da gözlemler teorilerle uyumsuzsa gözlemlere uygun yeni modeller oluşturulur. Bu konuya ilişkin çalışmalar da karadeliklerden elde edilen çözümlerden ve fiziğin birçok alanıyla uyuşan kantlanmış matematik modellemelerden elde edilmiştir. Nobel ödüllü fizikçi Steven Weinberg üzerinde çalışılan matematik modellemeler hakkında şunları söylemektedir: *'Hatamız, kuramlarımızı fazla ciddiye almak değil, yeterince ciddiye almamaktır. Üzerinden kağıt kalemle masa başında çalıştığımız rakamların ve denklemlerin aslında gerçek dünyayla ilgili olduklarını anlamamız hep zor olmuştur.'*⁷¹

⁶⁷ Bilim ve Teknik Dergisi, TÜBİTAK, Ankara Aralık 2011, sayfa 24-31; Brian Greene, Saklı Gerçeklik, sayfa 345-386

⁶⁸ Brian Greene, Saklı Gerçeklik, sayfa 365-366

⁶⁹ Brian Greene, Saklı Gerçeklik, sayfa 362

⁷⁰ Brian Greene, Saklı Gerçeklik, sayfa 386

⁷¹ Steven Weinberg, The First Three Minutes, New York: Basic Books, 1973, s.131.

SONUÇ

Şu iğreti dünya hayatı, bir eğlence ve oyundan başka şey değil. Âhiret yurduna gelince, asıl hayat işte odur. Ah, bilebilselerdi!⁷²

Bilim insanları yukarıda bahsettiğimiz açıklamalar dahilinde durumu hemen kavrayarak rahatlıkla gelişmelerin Platon'un gerçek dünyasını çağrıştırdığını ifade etmişlerdir ve bundan çekinmemişlerdir. Bu benzerliği ortaya koymak onları rahatsız etmemiş tersine durumun bu kadar benzer olmasına şaşırılmışlardır. Eğer biraz samimi olarak konuyu incelersek, Kur'an'da anlatılan ifadelerin tartışma kabul etmeyecek kadar çok daha açık şekilde bu durumu ortaya koyduğunu görürüz. Hem yaşanmış-yaşanacak herşeyin bilgisinin kayıtlı olması hem de bu evrenden çok daha gerçek, birbaşka alemin varlığı konusunda Kur'an'da bulunan anlatımlarda bunu rahatlıkla görürüz. Ayrıca Levh-i mahfuz kavramı çevresinde yapılan tanımlamalar onun iki boyutlu yüzeyi temsil ettiği izlenimini de vermektedir (geniş yassı tahta, düz satıh⁷³, kürek kemiği, üzerine yazı yazılan şey ve hava (atmosfer)). Kur'an'da birçok kez kullanılmış bu kavram insanlara üstüne basa basa yaşadığımız evrenin bir yanılısına olduğunu ve bu evrene dair herşeyin önceden kayıtlı olduğunu anlatmaktadır. Holografik ilkenin çok kuvvetli kanıtları olsa da ve ilerleyen zamanlarda bu ilke bir gerçek olarak kabul edilecek olsa bile bize öyle geliyor ki yine birçok insan inanmamayı sürdürecektir. Zira sonsuz evrenler, paralel evrenler, sonsuz hologramlar⁷⁴ vb. teoriler ortaya atarak verilen ilahi mesajdan kaçınmaya çalışmaktadırlar. Aslında inananlarla inanmayanların bu felsefi ve bilimsel çatışmalarıdır ki bu, bilimi ileriye taşımaktadır. Unutmamamız gereken bir şey vardır ki bilim gerçeklik arayışıdır. Bulunan her gerçeklik de bize Kur'an'ın anlattığı şeyleri sunacaktır. Hangi teori ortaya atılırsa atılsın doğruysa güçlenecek yanlışsa zamanla zayıflayacak ve silinecektir. Doğru olan ise Kur'an'la çelişmeyecektir. Yeter ki biz ayetleri yanlış yorumlamayalım ve katı bir tutuculuk içine girmeyelim. Bir teori ne ateistler ortaya attı diye yanlış olabilir ne de müslümanlar savunuyor diye doğru olabilir. Teoriler doğru ya da yanlış olabilirler önemli olan bu değildir. Önemli olan her teorinin yanlışlansa da ayakta kalsa da bilime birşeyler kattığı, gerçeklik arayışındaki yola bir taş daha döşediğidir.

Müslüman bilim insanlarının bu konularla ilgilenmesi, alternatif teoriler üretmesi, üretilen teorileri geliştirmesi dinimizin daha doğru anlaşılması hususunda önemlidir. İslam felsefesini modern fizik ve bilim ile buluşturmak için geç kalınmış olsa bile İslam dünyasının artık kendisine gelmesi ve kutsal kitabına yakışır şekilde ilerlemesi gerekmektedir. Ortaya hiçbir bilimsel kanıt sunmadan teorilere düşman

⁷² Ankebut Suresi 29/64

⁷³ Mücteba Altındaş, Bir Kitap Olarak Levh-i Mahfuz ve Ümmü'l-Kitab, Cilt 11, Sayı1, (2013)

⁷⁴ İlerleyen zamanlarda böyle teorilerin güçlenmesi de mümkündür. Belki onlar da bizim henüz farkedemediğimiz başka gerçekleri anlatıyorlardır.

olmak, onları İslam ile çatıştırmak doğru bir yaklaşım değildir. Ateist bilim insanlarının da kaçmalarına rağmen bu tür kuramları (eski öğretilerle ya da dinsel metinlerle örtüşen ve mistik yanı olan kuramları) kabul etmek zorunda kalmaları hatta onlara yönelmeleri işin diğer boyutunu göstermektedir. Elbette ileride kanıtları çok kuvvetli olan bu ilkenin değişmesi farklı yorumlanması ihtimali de mevcuttur. Bu durumda Kur'an'ın bilimle çeliştiğini söylemek doğru değildir. Bizim bu ayetleri yanlış yorumladığımızı, yeni verilerin şaşırtıcı doğasından dolayı heyecana kapılıp elde edilen bilimsel verileri erken yorumladığımızı söylemek en doğrusu olacaktır. Hakikatten fizikçilerin bile hemen aklına Platon'un gerçek dünyasını getiren bu ilkenin bizleri de heyecanlandırdığını söylemek yanlış olmaz. şu konuyu da belirtmek isteriz ki Kur'an elbette bir bilim kitabı değildir ancak sunduğu sembolik anlatımların karşılık geldiği gerçekliklerin olduğunu asla unutmamak gerekir. Zaten kutsal kitaplarda sembolik anlatımların olmasının en büyük nedenlerinden birisi de zamanın insanını aşan kavramsal-bilimsel altyapıya sahip olmasıdır. Sembolik anlatımların mecburi doğası hakkında Nobel ödüllü ünlü bilima adamı Werner Heisenberg, ‘‘Bütün zamanların dinlerinde imgelerle, misallerle ve paradokslarla konuşuluyorsa, burada amaçlanan doğruluğu anlamak için başka hiçbir olanak olmadığı anlamına gelir. Ama bu, doğruluğun gerçek doğruluk olmadığı anlamına gelmez.’’⁷⁵ Demektedir.

Kur'an bu evreni ve Levhi Mahfuz da evrenin yüzeyindeki iki boyutlu ama daha gerçek olan kayıtlı kaynak bilgiyi temsil ediyor olmasın?⁷⁶

‘‘Bence, insanlığın düşünce tarihine bakıldığında, en verimli sonuçların, iki farklı düşünce sisteminin birbirleriyle temas ettikleri yerlerde ortaya çıktıkları fikri gerçekten de doğrudur. Bu sistemler, köklerini insan kültürünün çok çeşitli ve değişik biçimlerine, değişik zamanlarına ya da değişik dinsel geleneklerine salmış olabilirler. Ancak buna rağmen birbirleriyle temasa geçtiklerinde, yani gerçek bir etkileşim ortaya çıktıda, yeni ve ilginç gelişmelerin de bunun takipçisi olacağını ümit edebiliriz.’’

Werner HEISENBERG⁷⁷

⁷⁵ Werner Heisenberg, Parça ve Bütün, Düzlem Yayınları, İstanbul 1990, sayfa 104.

⁷⁶ Bu noktada bazı düşünürlerin Levh-i Mahfuzu tüm ilahi bilgilerin kayıtlı olduğu yer olarak algıladıklarını bu yüzden evrende bulunan herhangi bir yer olarak somutlaştırılmasını istemediklerini belirtelim. Ancak biz bu çalışmada Levh-i Mahfuzu ilahi bilginin bütünü değil de evrenimizle ilgili kısmı olarak yorumlamaya çalıştık. Kitapların anası olarak adlandırılan Ümmü'l Kitab'ın eğer Levh-i Mahfuz'dan farklıysa belki bu nitelikte olabileceğini öne sürebiliriz.

⁷⁷ Fritjof Capra, Fiziğin Taosu, Arıtan Yayınevi, İstanbul, pdf. Sayfa 8; <http://ekitap.sonsuzlukkulesi.com/fizigin-taosu.pdf>